

Nr 99.

Av herr **Ekman, Karl Johan**, om vissa ändringar i bestämmelserna angående statsdepartementen.

Redan länge har behovet gjort sig gällande att vinna någon lättnad uti ecklesiastikdepartementets arbetsbörda. Detta departement är det ojämförligt mest arbetstyngda av alla departementen, beroende icke blott på ärendenas mängd utan också på deras ofta invecklade och svårlösta beskaffenhet. Därtill kommer, att departementet är ett dubbeldepartement, företrädande såväl kyrkan som skolan. Med den utveckling, undervisningsväsendet numera tagit, måste det bliva synnerligen ansträngande för en ecklesiastikminister att i detalj sätta sig in uti förvaltningen inom två så vidsträckta områden och därtill inom bägge dessa områden förbereda och genomföra de reformer, utvecklingen kräver.

Förslag hava tidigare varit å bane och föreligga nu åter att bereda ecklesiastikdepartementet nödig lättnad i arbetsbördan genom att överflytta kyrkoärendena till justitiedepartementet, där redan alla frågor rörande stiftande, förändring eller upphävande av kyrkolag handläggas. En sådan lösning av frågan vore dock måhända mindre välbetänkt. Visserligen är justitiedepartementets arbetsbörda kvantitativt icke större, än att en utökning med kyrkoärendena skulle kunna te sig rätt naturlig. Men i själva verket torde posten såsom justitieminister vara en av de mest krävande inom regeringen. Lagstiftningsarbetet fordrar alldeles särskilt en skolad fackman och är dessutom synnerligen arbetsamt och tidsödande. Det kan befaras, att om till detta departement lägges ett helt nytt omfattande arbetsområde, ettdera eller bägge de under justitieministern lydande förvaltningsområdena bleve lidande. Och alldeles särskilt kan befaras, att kyrkoärendena komme att skjutas i skuggan av de i regeln långt mera krävande omsorgerna om lagstiftningen.

Kyrkoärendena äro dock av den vikt och omfattning, att de kräva en sakkunnig och intresserad målsman vid Konungens rådsbord. En sammankoppling med skolärendena har ur denna synpunkt icke behövt väcka några större betänkligheter till följd av de många beröringspunkter, som förefinnas mellan skolans och kyrkans angelägenheter. Men en sammankoppling med justitieärendena skulle säkerligen vara ägnad att skjuta intresset för kyrkan och dess angelägenheter alltför mycket i bakgrunden.

Att för kyrkoärendena skapa ett alldeles nytt departement vid sidan av de redan befintliga lärer icke låta sig göra. Men ett av de nuvarande departementen, nämligen handelsdepartementet synes hava en så jämförelsevis obetydlig uppgift att fylla, att ett utbytande av detsamma mot ett kyrko-departement synes kunna på allvar ifrågasättas. Handelsdepartementets ärenden skulle i sådant fall överföras till det eller de andra departement, dit de efter sin beskaffenhet kunde anses närmast höra.

Att till ett sådant kyrkodepartement överföra utom ecklesiastikdepartementets kyrkoärenden jämväl kyrkolagsärendena synes så mycket mindre kunna väcka betänkligheter, som kyrkolagen numera knappast innehåller några bestämmelser av allmän civil- eller kriminallags natur.

Jag tillåter mig sålunda vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville efter verkställd utredning för riksdagen framlägga förslag till sådan ändring i bestämmelserna rörande statsdepartementen:

att i stället för handels- och ecklesiastikdepartementen inrättas ett kyrkodepartement och ett undervisningsdepartement;

att till kyrkodepartementet överföras från justitiedepartementet alla kyrkolagsärenden samt från ecklesiastikdepartementet alla därstädes nu handlagda ärenden med undantag av ärenden rörande undervisningsväsendet;

att till undervisningsdepartementet hänvisas alla i ecklesiastikdepartementet nu handlagda ärenden rörande undervisningsväsendet; samt

att de ärenden, som nu handläggas i handelsdepartementet, överflyttas till det eller de andra statsdepartement, dit de närmast kunna anses höra.

Stockholm den 21 januari 1926.

K. J. Ekman.